

Komunikat prasowy FRA
Wiedeń, 24 czerwca 2020 r.

Wielu Europejczyków uważa, że prawa człowieka mogą zbudować bardziej sprawiedliwe społeczeństwa, jednak nadal istnieją w tym względzie wyzwania

Jak pokazują wyniki badania ankietowego przeprowadzonego przez Agencję Praw Podstawowych Unii Europejskiej (FRA), większość osób uważa, że prawa człowieka służą większej sprawiedliwości w społeczeństwie. Osoby mające trudności z utrzymaniem się, będące w młodym wieku lub w słabszej grupie społecznej często myślą jednak, że prawa człowieka nie są dla nich – badanie FRA dotyczące praw podstawowych ujawnia wyraźne podziały w europejskich społeczeństwach. Podkreśla się w nim, że rządy muszą ponownie przekonać mieszkańców Europy do praw człowieka i dopilnować, aby każdy mógł z nich w równym stopniu korzystać.

– Alarmujące jest to, jak wielu młodych Europejczyków z trudem wiążących koniec z końcem czuje, że prawa człowieka ich nie dotyczą. Prawa te przysługują każdemu i nikt nie powinien się czuć wykluczonym – twierdzi dyrektor FRA [Michael O’Flaherty](#). – Liczba osób rozczarowanych poziomem korupcji i sposobem funkcjonowania naszego demokratycznego społeczeństwa powinna pobudzać państwa UE do działania. Naszym wspólnym obowiązkiem jest zapewnienie, aby z praw człowieka korzystali wszyscy bez wyjątku.

Sprawozdanie „[Co dla mieszkańców UE znaczą prawa podstawowe?](#)” pokazuje, że 88% z nich uważa, iż prawa człowieka sprzyjają tworzeniu bardziej sprawiedliwych społeczeństw. Nie ma jednak zbyt dużo powodów do zadowolenia. Ustalenia z badania wskazują też na istotne problemy do rozwiązania. Należą do nich następujące kwestie:

- **Korzyści:** 44% osób zmagających się z problemami finansowymi uważa, że prawa człowieka są korzystne jedynie dla tych, którzy na to nie zasługują, na przykład dla przestępców i terrorystów. Wyniki badania pokazują, że ograniczenia finansowe i niższy poziom wykształcenia powodują mniejsze zaufanie do zasady równości i praw człowieka. To powinno skłonić rządy i podmioty zajmujące się ochroną praw człowieka do szeroko zakrojonych starań na rzecz zapewnienia, aby prawa podstawowe niosły ze sobą faktyczne korzyści dla wszystkich.
- **Zaufanie i zaangażowanie polityczne:** Większość Europejczyków (60%) myśli, że partie i politycy głównego nurtu nie dbają o nich. Odsetek ten wzrasta do szokującego poziomu 73% w przypadku osób mających trudności z utrzymaniem się. Dla porównania, wśród osób niemających takich problemów pogląd ten podziela jedynie 45%. UE i państwa członkowskie muszą znaleźć nowe sposoby docierania do osób, które czują się „wykluczone”, w tym zwłaszcza do osób młodych, aby zaangażować je w proces podejmowania decyzji i uwzględnić ich potrzeby.
- **Niezależność sądów:** 27% respondentów uważa, że sędziowie nie są wolni od wpływu ze strony rządu. Rządy powinny zadbać o większe zaufanie społeczeństwa do wymiaru sprawiedliwości przez zagwarantowanie niezawisłości sędziów. Ponieważ istnieją duże różnice między krajami, do poprawy sytuacji może przyczynić się wymiana doświadczeń między nimi.
- **Korupcja:** W niektórych krajach ponad 60% osób jest zdania, że ludzie powszechnie oferują korzyści w celu przyspieszenia dostępu do opieki zdrowotnej. Rządy powinny przyjąć zasadę zerowej tolerancji wobec korupcji, która niszczy zaufanie społeczne.

Powinny też uwzględnić ogólnodostępne kanały swobodnego zgłaszania korupcji oraz wstrzymywanie unijnego finansowania w przypadku podejrzenia korupcji.

Podstawą powyższych ustaleń są odpowiedzi udzielone w ramach [badania ankietowego FRA dotyczącego praw podstawowych](#) przez 35 tys. osób ze wszystkich państw członkowskich UE, z Macedonii Północnej i ze Zjednoczonego Królestwa. Badanie przeprowadzono w okresie styczeń–październik 2019 r.

FRA zaprezentuje sprawozdanie z badania podczas [konferencji internetowej „Human rights in the new normal” \(„Prawa człowieka w nowej rzeczywistości”\)](#) w dniach 24–25 czerwca.

Dokument ten należy do cyklu sprawozdań tematycznych poświęconych opiniom i doświadczeniom w zakresie praw podstawowych.

Aby uzyskać dodatkowe informacje, prosimy skorzystać z poniższych danych kontaktowych:media@fra.europa.eu / Tel.: +43 158030653